

Zitting 1980–1981

14 428

Wet op het basisonderwijs

Nr. 99

VIERDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 19 februari 1981

In het wetsontwerp zoals dat luidt na de derde nota van wijzigingen (stuk nr. 19) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

Aan artikel 9 wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. Het onderwijs gaat er mede vanuit dat de leerlingen opgroeien in een multiculturele samenleving.

B

In artikel 14, eerste lid, vervallen de woorden «en na overleg met de schoolcommissie».

C

In artikel 20, eerste lid, vervalt de tweede volzin.

D

Artikel 22, derde lid, wordt vervangen door:

3. Een bevoegd gezag van een bijzondere school kan de toelating van een student weigeren indien deze de richting van de school niet onderschrijft. Indien een bevoegd gezag een student de toelating op deze grond weigert doet het daarvan schriftelijk mededeling aan de betrokken student alsmede aan het bevoegd gezag van het desbetreffende opleidingsinstituut en zendt afschrift aan de inspecteur.

E

Artikel 27 vervalt.

F

1. In artikel 28, eerste volzin vervallen de woorden «op verzoek van de schoolcommissie».

2. Artikel 28, tweede volzin, vervalt.

G

Artikel 32 vervalt.

H

Voor het bepaalde in artikel 33 wordt het cijfer 1. geplaatst en wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

2. Indien betrokkene wordt aangesteld aan meer dan één school vermeldt de akte van aanstelling tevens het deel van de weektaak dat hij aan elk dier scholen werkzaam zal zijn.

I

1. In artikel 35, eerste lid, vervalt de zinsnede «, de schoolcommissie en het personeel gehoord,».

2. In artikel 35, derde lid, worden de woorden «dezelfde betrekkingen» vervangen door: gelijke betrekkingen.

J

Artikel 36 vervalt.

K

1. In artikel 39 wordt het derde lid vernummerd tot vierde lid.

2. In artikel 39 wordt een nieuw derde lid ingevoegd, luidende:

3. Indien betrokkene wordt aangesteld aan meer dan één school vermeldt de akte van aanstelling tevens het deel van de weektaak dat hij aan elk dier scholen werkzaam zal zijn.

L

Artikel 43 wordt gelezen:

Over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het personeel bedoeld in artikel 19, wordt volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels overleg gevoerd met de daarvoor in aanmerking komende personeelsorganisaties en, indien en voorzover zij daarbij belang hebben, organisaties van schoolbesturen.

M

In artikel 44, tweede lid, eerste volzin, vervallen de woorden «wordt slechts genomen na de schoolraad te hebben gehoord en».

N

Artikel 48, derde lid, vervalt.

O

Artikel 63, derde lid, wordt gelezen:

3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen eisen worden gesteld waaraan een voor blijvend gebruik bestemde of tijdelijke voorziening in de huisvesting en bijbehorend terrein moeten voldoen.

P

Aan artikel 69, tweede lid, wordt een tweede volzin toegevoegd, luidende:

Burgemeester en wethouders onthouden hun goedkeuring aan bouwplannen die niet voldoen aan de eisen, gesteld krachtens artikel 63, derde lid.

Q

1. Artikel 71, eerste lid, laatste volzin, vervalt.
2. Aan artikel 71 wordt een derde en vierde lid toegevoegd, luidende:
3. De gemeenteraad willigt een verzoek slechts in indien de te verwachten ontwikkeling van het aantal leerlingen of onderwijskundige ontwikkelingen dit rechtvaardigen. Artikel 68, tweede en derde lid, en artikel 69, tweede lid, tweede volzin, zijn van toepassing.
4. Binnen een maand nadat de aanvraag is ingewilligd dan wel geacht wordt te zijn ingewilligd, treden burgemeester en wethouders met de aanvrager in overleg over de begroting van kosten. Indien dit overleg niet tot overeenstemming leidt, kunnen burgemeester en wethouders of het bevoegd gezag de beslissing van gedeputeerde staten inroepen.

R

Na artikel 71 wordt een artikel 71a ingevoegd, luidende:

Artikel 71a

Over de plannen voor de bouw, uitbreiding of verbouwing van een schoolgebouw, vraagt het bevoegd gezag het advies van de inspecteur. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere voorschriften worden gegeven.

S

In artikel 77, eerste lid, onder c 3°, wordt in plaats van «de schoolcommissie» gelezen: de medezeggenschapsraad.

Toelichting

De wijziging onder A is een uitvloeisel van de gedachtenwisseling op de UCV dd. 19 januari 1981 over het tot uitdrukking brengen van het multiculturele aspect van het onderwijs. Zoals ook al tijdens de UCV is gesteld, onderschrijven wij de bedoelingen die in de amendementen nrs. 43, 81 en 88 op verschillende wijzen zijn verwoord. Uit het oogpunt van wetssystematiek verdient het echter naar onze mening de voorkeur dit uitgangspunt van het onderwijs te formuleren in artikel 9 en niet in artikel 10 omdat dit laatste artikel de concrete onderwijshoud aangeeft.

De wijzigingen in de onderdelen B, C, D, E, F, G, I (onderdeel 1), J, M, N en S hangen samen met het op 29 januari 1981 ingediende ontwerp van de Wet medezeggenschap onderwijs (WMZO). Aangezien er tot voor kort geen regeringsvoorstel voor een regeling van de medezeggenschap in het onderwijs voorhanden was, kende de WBO een aantal bepalingen waarin voor specifieke situaties de vorm van de medezeggenschap was neergelegd. De in de ontwerp-WMZO voorgestelde benadering is een andere dan in de WBO. Werd in de WBO de concrete keuze ten aanzien van de medezeggenschap door de wetgever gedaan, in het kader van de ontwerp-WMZO zal deze keuze dienen te worden gemaakt door de betrokkenen, i.c. door de in de wet verplicht gestelde medezeggenschapsraad. De WMZO schept voorts geen verschillende regelingen voor het openbaar en het bijzonder onderwijs. Strijdige systemen van de WBO en de WMZO kunnen niet naast elkaar bestaan en het is naar ons oordeel derhalve noodzakelijk om de WBO aan de WMZO, waarin onze inzichten ten aanzien van de medezeggenschap in het onderwijs zijn verwoord, aan te passen. Gelet op de discussie die in de UCV van 19 januari 1981 over de medezeggenschap is gevoerd en op de door C.D.A., V.V.D., P.v.d.A. en P.P.R. ingediende amendementen, is ons streven erop gericht door de hier bedoelde wijzigingen op dit punt de grootst mogelijke helderheid te verschaffen. De bepalingen in de WBO die door deze wijzigingen worden aangepast, hebben betrekking op de schoolcommissie, de

directeur en het overige personeel en de schoolraad. Aparte vermelding verdient nog de wijziging in onderdeel D: het «oude» derde lid van artikel 22, waarin de positie van het onderwijzend personeel en de schoolcommissie ten aanzien van de toelating tot een basisschool van studenten boven het verplichte aantal was geregeld, dient in verband met het bovenstaande te vervallen. Tegelijkertijd wordt een nieuw derde lid in artikel 22 ingevoegd dat voorschriften bevat voor het niet toelaten in verband met de richting van de bijzondere school van alle aangemelde studenten door het bevoegd gezag. Met deze wijziging beogen wij tegemoet te komen aan de opvattingen van de indieners van het amendement op stuk nr. 76, zoals deze zijn toegevoegd tijdens de UCV dd. 19 januari 1981.

Mede gezien de discussie tijdens de UCV op 19 januari jl. over artikel 33 beoogt de aanvulling in de onderdelen H (voor het openbaar onderwijs) en K (voor het bijzonder onderwijs) nog iets scherper de bedoeling van het artikel vast te leggen. Doordat in de akte van aanstelling dient te staan aan welke school of scholen een leerkracht werkzaam zal zijn, zal overplaatsing naar niet in de akte van aanstelling genoemde scholen, zonder instemming van de betrokken leerkracht, niet mogelijk zijn. Dit bij voorbeeld in tegenstelling tot de Lager-onderwijswet 1920 waar geen voorschriften voor de inhoud van de akte van aanstelling zijn opgenomen en waar in de artikelen 36, zevende en negende lid, overplaatsing wordt genoemd.

Nu artikel 35 (I onderdeel 1) wordt gewijzigd in verband met de indiening van de ontwerp-WMZO maken wij van de gelegenheid gebruik de in amendement nr. 77 (onderdeel II) voorgestelde verbetering van de tekst van dat artikel over te nemen.

Mede gezien de gevoerde discussie met betrekking tot artikel 43 tijdens de UCV van 19 januari jl. stellen wij bij onderdeel L een wijziging van artikel 43 voor. Bij een belangrijk deel van de rechtspositionele aangelegenheden die aan de orde komen in het georganiseerd overleg tussen de regering en de personeelsorganisaties zijn de bevoegde gezagsorganen – en daarmee hun vertegenwoordigers de besturenorganisaties – in hun kwaliteit van directe werkgever of van uitvoerder van de betrokken maatregelen, nauw betrokken. Het huidige informatieve overleg tussen het departement en de betrokken besturenorganisaties honoreert deze betrokkenheid – zowel qua vorm als frequentie – onvoldoende. De voorgestelde wijziging van artikel 43 beoogt daarom deze betrokkenheid een wettelijke erkenning te verschaffen en formeel overleg over de daarvoor in aanmerking komende rechtspositionele aangelegenheden ook met de besturenorganisaties een basis te geven. Deze betrokkenheid van de besturenorganisaties bij veel rechtspositionele aangelegenheden geldt vanzelfsprekend niet alleen voor de besturen in het basis-onderwijs. Het is gebruik en het verdient ook aanbeveling het overleg over deze aangelegenheden te regelen in een besluit dat voor alle betrokken onderwijssoorten geldt. Daarom zullen de gevallen waarin en de wijze waarop met besturenorganisaties over bedoelde aangelegenheden – ook als die andere onderwijssoorten betreffen – overleg wordt gepleegd nader in een algemene maatregel van bestuur moeten worden uitgewerkt. Vanzelfsprekend kan het hiertoe nodig zijn ook de andere onderwijswetten te wijzigen. Uiteraard zal over de inhoud van de algemene maatregel van bestuur met de betrokken organisaties overleg worden gevoerd.

Voor wat betreft de onderdelen O, P, Q en R delen wij het volgende mee. Van verschillende zijden zijn amendementen ingediend die beogen de positie van de inspectie te onderstrepen. Reeds tijdens de UCV op 19 januari jl. is meegedeeld dat in de loop van de tijd een veelheid van taken bij de inspectie terecht is gekomen, die het de inspecteurs misschien niet altijd even goed mogelijk maakt die tijd te besteden aan hetgeen men als hun eigenlijke en hun hoofdtaak kan beschouwen. Dit wetsontwerp heeft daarom als achtergrond de gedachte de inspectie te bevrijden van een groot aantal administratieve en bestuurlijke zaken, waardoor het mogelijk zal zijn dat de hoofdaandacht van de inspectie wordt gericht op het schoolbezoek, de advisering en de bewaking van de deugdelijkheid. Niettemin hebben de ingediende

amendementen en de discussie in de UCV ons ertoe gebracht om – met inachtneming van het hierboven vermelde omtrent de taken van de inspectie – een aanvullend artikel 71 a (onderdeel R) voor te stellen waarbij de inspectie een wettelijke taak krijgt bij de bouw en uitbreiding of verbouwing van een schoolgebouw. Op deze wijze kan de inspectie worden ingeschakeld bij de vraag of een bouwplan dat een bevoegd gezag wil realiseren zo goed mogelijk tegemoet komt aan de onderwijskundige behoeften van de school, zoals die kunnen blijken uit het schoolwerkplan of uit het onderwijsconcept dat het bevoegd gezag voor ogen staat. De grote ervaring en kennis omtrent het praktisch functioneren van het onderwijs in schoolgebouwen die bij deze ambtenaren aanwezig is zal zodoende tot zijn recht kunnen komen. Voorschriften in een eventuele algemene maatregel van bestuur kunnen in de toekomst het functioneren van de inspectie in dit opzicht wellicht nog aanscherpen. De voorschriften van deze algemene maatregel van bestuur kunnen overigens wellicht gestalte krijgen te zamen met de algemene maatregel van bestuur in artikel 63, derde lid. Deze bepaling (onderdeel O) is overigens aangepast in die zin dat ook aan tijdelijke huisvesting eisen kunnen worden gesteld. De nadere bezinning op de inschakeling van de inspectie bij de bouw van scholen heeft er voorts toe geleid nog enige aanpassingen in de artikelen 69 en 71 voor te stellen (onderdelen P en Q). De toevoeging in artikel 69 beoogt duidelijk te maken dat de gemeente de taak heeft toe te zien dat de eisen, gesteld krachtens artikel 63, derde lid, worden nageleefd. In artikel 71 ten slotte worden nog enige procedurevoorschriften voor de gemeente gegeven bij verbouwing van een schoolgebouw e.d.

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
A. Pais

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
A. J. Hermes